

ve onların ahiretteki konumlarına işaret etmektedir. Dinimizde öncelikli olan imandır. Bundan sonra ise imanın gerekleri olan namaz, oruç, hac, zekat ve insanlık için faydalı olan diğer güzel işler gelmektedir. İman, kavram olarak inanılması gerekli esasların tümünün kalp ile tasdik ve dil ile ikrarından ibarettir. Kur'an zıddı olan iman, âlemlerin Rabbi olan Allah'ı tanımak ve O'na yönelmektir. Bizler, inandıktan sonra "nasıl olsa iman ettim" diyeyse bundan sonra hiçbir şey yapmama gerek yok, mesele hallolmuştur mu? diyeceğiz; yoksa iman ve İslam dairesine girdik deyip "ce Rabbimizin emirlerini yerine getirmeye mi alışacağız? Elbette iman etmek her şeyin başıdır. İnanmakla çok büyük bir mesafe kat etmiş oluruz. Ancak bunu yeterli görüp ayetin devamındaki salih amel işleyenler ve O'na göre bağli olanlar kısmını dikkate almamak, ayeti bir bütün olarak ele almayı yanlış anlamak olur. İman sadece kuru bir sözden ibaret olmayıp amel yapmayı gerektirir. İman ağacının meyvesidir amellerimiz. "diyeyse imanımızı salih amellerle meyveli hale getirmeliyiz. İman, zihinlerde hapsolan soyut bir düşünüş değildir. Bilakis iman, inandığımız şeylerin hayata geçirilmesi, salih amele dönüşmesi ve gerektiğinde bu uğurda birtakım sıkıntılara katlanılmasıdır. Bu konuya işaretlerle Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقْوَاهُ ۖ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ (Ankeb, 29/2)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقْوَاهُ ۖ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ (Ankeb, 29/3)

Kutsal kitabımız Kur'an'ın, imandan bahseden ayetlerine dikkat edecek olursak, hemen tamamında imanla amelin yan yana zikredildiğini görürüz. Özellikle de iman ve salih amelin birlikte kullanıldığına şahit oluruz. Yine Kitabımız, amelin imandan bağımsız olmadığını delilleriyle doludur. Örneğin, Asr suresi başta olmak üzere birçok ayette iman ile amel bir arada zikredilerek şöyle buyrulmaktadır:

وَالْعَصْرِ
“Andolsun zamana ki,” (Asr, 103/1) اِنَّ
اْلاِنْسَان
14; لَفِى خُسْرٍ
“İnsan gerçekten ziyan içindedir.” (Asr, 103/2)
اِلاَّ
الَّذِينَ
اَمَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَا
78;ِ
وَتَوَاصَوْ
75; بِالْحَقِّ
وَتَوَاصَوْ
75; بِالصَّبْرِ
“Ancak, iman edip de salih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler, birbirlerine
sabrı tavsiye edenler başka (Onlar ziyanda değillerdir).” (Asr, 103/3)
اَلَّذِينَ
اَمَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَا
78;ِ طُوبَى
لَهُمْ
وَحُسْنُ
مَاَبٍ “İnanan ve salih amel işleyenler
için, mutluluk ve güzel bir dönüş yeri vardır.” (Ra’d, 13/29)
وَاُدْخِلَ
الَّذِينَ
اَمَنُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحاَ
78;ِ جَنَّاتٍ
تَجْرِى مِنْ
تَحْتِهَا
اْلاَنْهَار
15; خَالِدِينَ
فِيهَا
بِاِذْنِ
رَبِّهِمْ
تَحِيَّتُهُ
05;ْ فِيهَا
سَلاَمٌ “İnanan ve salih ameller
işleyenler, Rablerinin izniyle, ebedî kalacakları ve içlerinden ırmaklar akan cennetlere
sokulacaklardır. Oradaki esenlik dilekleri ‘selamdır.” (İbrahim, 14/23)
اِنَّ
الَّذِينَ
اَمَنُوا
وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِلَهُمْجَنَّاتٌتَجْرِىمِنْتَحْتِهَااْلاَنْهَارُذَلِكَالْفَوْزُالْكَبِيرُ“İman edip salih ameller işleyenlere gelince; onlara içinden ırmaklar akan, cennetler vardır. İşte bu büyük başarıdır.” (Bürûc, 85/11) Bu ayet-i kerimelerde hep iman ile salih amelin peş peşe zikredildiğini görüyoruz. Bu da iman ile amel arasında ayrılmaz bir bağıın varlığına işaret etmektedir. İman ile amel arasındaki bu münasebetin Peygamberimizin hadislerinde de sıkça vurgulandığına şahit olmaktayız. Kısa bir örnek vermek gerekirse günlük hayatımızda çoğumuzun, karşılaştığı bir hayâsızlık karşısında söylediği الْحَيَاءُمِنَاْلإِيمَانِ“Haya imandandır.” (Buhârî, “İman", 24) hadisinde hayâkavramının imanla birlikte ifade edildiğini açkça görmeekteyiz. Salih amel sadece ibadetlerle sınırlı olmayıp hayatın her alanını kaplayan bütün güzel davranışları içine almaktadır.

الإِيمَانُبِضْعٌوَسبْعُونَ،أوْبِضْعٌوَسِتُّونَشَعْبَةًفَأفْضلُهَاقوْلُلاَإلَهَإلاَّاللَّهُ،وَأدْنَاهَاإمَاطَةُالأذَىعنِالطَّرِيقِ “İman yetmiş küsur şubedir. En üst derecesi la ilahe illallah, en alt derecesi, çevreyi rahatsız edici bir engeli yoldan kaldırmaktır.” (Buhârî, “îmân", 3; Müslim, “îmân", 58) hadisinde görüldüğü gibi iman ile inancın gereği olan salih amel “halka eziyet veren şeyi ortadan kaldırmak" şeklinde sosyal hayata yönelik bir ilke olarak birlikte zikredilmektedir. O hâde; Müslimanlar olarak, salih amellerle hayatımızı donatmalı ve böylice Rabbimize gerçek anlamda bir kul olmalıyız. Medet COŞKUN

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)